

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Infernus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

enndem 2. sent. dist. 6. quæst. 3. artic. 2. & 4. sent. dist. 4. quæst. 3. art. 2.

Inferus aliquando dicitur est: sicut infra est: sicut supremus qui supra est: unde inferne aduerbium, & inferæ sacra mortuorum, quæ inferis soluntur, & furie infernæ & infernales.

¶ LOCI BIBLICI.

Inferi vel infernus, pro sepulchro *School. Genes. 42. 38. & 44. 29. Job 14. 13. & 17. 13. Psalm. 6. 6. & 16. 10. & 18. 6. & 30. 4. & 49. 15. & 94. 17. & 115. 17. & 143. 9. Esai. 38. 18. & Ezech. 31. 16. Act. 2. 31. & 31. 25. Inferi vel infernus, pro loco, eoque horribili puniendis reprobis destinato. *Nume. 16. 30. 33. Deuteronom. 32. 22. Proverbior. 2. 18. & 7. 27. Psalm. 11. 6. & 21. 11. & 14. 15. Esai. 14. 9. & 23. 15. 18. Sapient. 11. 17. Ecclesiastic. 21. 10. Esai. 30. 33. & 33. 11. & 24. 9. Amos 9. 2. Abac. 2. 5. Matth. 8. 12. & 11. 23. & 16. 18. Ierem. 9. 15. Malach. 4. 1. Luc. 10. 13. Apocal. 1. 18. & 6. 8. & 20. Versicul. 13. 14.* Infernus etiam sumitur, pro summis cruciatibus & angustis, puta quales reprobi sentiunt, tum in præsentis vitam, tum post illam, *1. sam. 2. 6. Psalm. 116. & c.* Pœna in inferno nunquam terminanda, *Esai. 56. 14. Matth. 25. 4. 46. Marc. 9. 47. 2. Thess. 1. 9.* Quare falsa est eorum opinio, qui Diabolo & damnatos aliquando saluatum iri contendunt. Infernus describitur, *Esai. 30. 38.* Infernus cum morte à Christo deuietus, *Offe. 13. 14.**

¶ SENTENTIÆ BIBLIÆ.

Infernus & perditio nunquam replentur, similiter & oculi hominum insatiabiles. *Prov. 3. 7.*

Tria sunt insatiabilia, & quartum quod nunquam dicit, sufficit. Infernus, & os vulvæ, & terra, quæ nunquam satiatur aqua. Ignis vero nunquam dicit, sufficit. *ibid. 30.*

Sicut ergo colliguntur zizania, & igni comburantur, sic erit in contumacitate sæculi. Mittet filius hominis Angelos suos, & colligent de regno eius omnia scândala, & eos qui faciunt iniquitatem, & mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. *Matth. 13.*

¶ PATRUM SENTENTIÆ.

In inferno nulla est redemptio: quoniam qui illic damnatus & demersus fuerit, ulterius non exhibet, in inferno nulla est redemptio: quoniam nec pater ibi potest adiuvare filium, nec filius patrem. Ibi non invenitur amicus vel propinquus, qui valeat & argentum & divitias dare, quas nunc congregant avari videntes pauperes inopia tabescere, & præ nimia fame & siti nuditatem & mortem incurere, non poterunt sibi præstare aliquod refugium: unde miserum præ nimia doloris amaritudine amarissime flentes, & præ angustia spiritus gementes, dicent in inferno. Quid profuit nobis superbia nostra, divitiæ, honores, dignitates, luxuria, gulositas, & omnes delectationes carnales quid profuerunt nobis? Ecce omnia et auferunt quasi somnia, quasi fumus & umbra, & quasi non fuerunt, & nos cruciatibus deputati fumus & supplicis æternis. In inferno nulla est redemptio: quoniam ibi gemitus sunt & suspiria, & non est qui miseretur. Ibi est dolor & planctus, & clamor, & non est qui audiat. *Aug. 11. ser. ad Eremitas.*

Melius est dubitare de occultis, quam litigare de incertis. Illum quippe diutem in ardore pœnarum, & illum pauperem in refrigerio gaudiorum esse, intelligendos non dubito: sed quomodo intelligenda illa flamma in inferno, ille sinus Abraham, illa divitis lingua, ille digitus pauperis, illa sitis tormenti, illa stilla refrigerii, vix fortasse à manu te querentibus, contentiose autem certantibus, vixquam invenitur. *idem de Genesi. 11. 8.*

In inferno est et stimulus pœnitentiæ, nulla ibi erit correctio voluntatis, à quibus ita culpabitur iniquitas, vt nullatenus ab eis possit diligi, vel desiderari iustitia. *idem de fide ad Petrum.*

Ita diviti illi, qui apud inferos torquetur, fuit cura de viuis, quamvis quid agerent, omnino nesciret, quemadmodum est nobis cura de mortuis, quamvis quid agant omnino nescimus. *idem lib. de agenda cura pro mortuis.*

Anima illic posita bene esse perdidit, & esse non perdidit. Ex qua re semper cogitur, & vt mortem sine morte: & defectum sine defectu, & finem sine fine patiat: quatenus ei & mors immortalis sit, & defectus indeficiens, & finis infinitus. *Gregor. lib. 4. Dialogorum.*

Horrendo modo fit miseris mors sine morte, finis sine fine, defectus sine defectu: quia & mors semper vivit, & finis semper incipit, & defectus desicere nescit. Mors perimit, & non extinguit, dolor cruciat, sed nullatenus pavorem fugat flamma comburit, sed nequaquam tenebras excutit. *Greg. 11. 9. Moral.*

Sicut vno sole omnes tangimur, nec tamen sub eo vno ordine omnes aestuamus, quia iuxta qualitatem corporis, sentitur etiam pondus caloris: sic damnatis vna est gehenna quæ affligit, & tamè

non omnes vno calore comburit, quia quod hic cogitudo corporum, hoc illic exhibet dispar causa meritorum. *Moral. 4. Dialog.*

Sicut in domo Patris mansiones multæ sunt per diversitatem operum, sic damnatos diversis supplicis gehennæ ignis disparatis criminis. Quæ scilicet gehenna, quantum ad tunc non tamen cunctos vna eademque qualitate locorum. *Moral.*

¶ Illa vitrix flamma transactorum vitiorum occupat, ber, & lumen non habet: quia illos, quos gehenna occupat, à visione veri luminis cæcat, vt foris eos dolere cruciat, & intus pœna cœcitate obscurat: quæ dum in suo corpore & corde deliquerunt: simul corde & corpore, & vbi obique pœnas sentiant: qui dum in virtutibus suis delectationibus ex vitroq; feruebant. *idem 9. Moral.*

¶ Qui quisad toleranda inferni mala descendit, per seipsum liberat, quod semel in locis pœnalis, iustis pœnalis. *idem 10. Moral.*

Tunc dæx flamma comburit, quos nunc cœcitate occupat, polluit. Tunc infinitum patens inferni baratarum, inanis elatio nunc exaltat, atq; qui olim ex vno in calidi peritioris expleverunt, tunc cum dæx suis pœna menta perueniunt. *idem.*

Gehennæ ignis cum sit incorporeus, & in se nihil corporaliter exurat, nec studio humano succedere potest: trituriæ creatus semel, durat inextinguibilis, & indiget, & ardore non caret.

Iuxta modum culpæ pœna distinguitur, & cœcitate criminis, vniufcuiq; damnatus, in inferni igne cruciatur. *ibid. 15. Moral.*

Vnus gehennæ ignis credendus est, sed non vnus cruciat peccatores. Vniufcuiq; enim quantum ei peccatum illic fertur pœnam. *Gregorius libro quarto Dialogorum.*

Ei cœcitate in tenebris exteriores, vt illic dicitur, pœna de edacitate gaudebant, nam fletus de ardore, & stridor de frigore. Ibi duplex ostenditur esse gehenna, scilicet ris, & intolerabilis feruoris. *Greg. super illud. Matth. 13. tenebris exteriores.*

In inferno erit frigus intolerabilis, ignis inextinguibilis, fetor intolerabilis, tenebre palpabilis, ignis inextinguibilis, horri dæ vltio demonum, consilio peccatorum omnium bonorum. Erit enim miseris mors sine morte, sine defectu, quia mors ibi semper incipit, & debet. *idem.*

Multi gehennam abhorrent, ego autem casum illum multo amariorum gehennæ pœna aio.

Decem millia qui ponat gehennas, nihil tale dicitur, beata gloria excedere, à Christo audire, quod non minus fati, quod elurientem vidimus, nec cibamus. *idem 1. Matth. hom. 33.*

Gehennam enim meruimus, vbi nullus vnquam consolatio, nullus terminus, vbi guttam aquæ dicitur accipere non meretur. *Bern. ser. 4. de Quæst. 1. 1.*

Ignis gehennæ lucebit miseris ad augmentum, vt dicitur, dicitur, & non ad consolationem, ne videatur vnde gaudet. *id. 1. de summo bono.*

Intende nunc quascunq; seculi pœnas, quoscunq; dolores, quascunq; dolorum acerbitates, & compendit gehennæ, & leue est omne quod pateris. Duplex dicitur gehenna, nam & mentem vni trinitas, & dicitur. *idem de meditatione gehennalis supplicii.*

Infernus lacus est sine mensura, profundus sine fundo, ardore incomparabili, plenus fetore intolerabili, innumerali, ibi miseria, ibi tenebre, ibi ordo malorum æternus, ibi nulla spes boni, nulla de sperato maius. *idem.*

Primum igitur dicimus, tantam Dei esse potestatem, vt corporalia comprehendat, & quemadmodum volens. Nam & angeli Deum metuunt: quia castigati ab eo, & puniuntur. Quod ergo mirum, si cum sine mensura, & contrectabile, à solidis & corporalibus nullatenus sunt, sed quia in solis spiritibus viuunt, à solo Deo participat virtus & substantia spiritualis est. Sed tamen deest caritate, quemadmodum pœnas impij sunt lateri. Nam quæ corporibus contraxerunt, rursus carne inducuntur, vt in piculum soluant: & tamen non erit caro illa, quæ in superæccerit, huic terrene similis, sed in molibus & pœna ternum, vt iustificere possit cruciatibus, & igni. *idem.*

natura diueria est ab hoc nostro, quo ad vix accenditur, qui nisi alcius materie tomite alatur, extinguitur.

Silius 13.

Has inter formas conus Iunonis Aeuerna
Suggestu residens cognoscit crimina Regum.
Sicut vultu seroque piget sub indice culpe.

Forti sedens medisa regni infulsis in arce
Dux Erebi populos posebat crimina vitae
Nil hominum miserans, stratusq; omnibus umbris

Quisq; nec in ventos, nec in vltima solatur ossa.
Ira manet, duratq; dolor.

Quisq; suos fontes, inimicque peccora patris
Implicat, & varia meritis formidine pulsat.
At quibus in vira maduerunt sanguine dextra,

Senec. Herc. fur.

Spartana tellus nobile at tollit iugum,
Conspis ubi equor Tenarus silyus premit:
Hic ora soluit Ditis inuisi domus,

Silius 12.

Hic vicina palus fama est: Acherontis ad Sndas
Pandere iter, caecas stagnante voragine fauces
Laxat & horrendos aperit telluris hiatus,

Stat. 2. Theb.

Hoc, si fama, loco pallentes denius umbras
Trames agit, pigroque Iouis sacra arca dirat
Moribus, Arcadis porhibent se vera coloni.

Val. Flac. 1.

Ingeni iacet ore Chaos, quod pondere fissam
Materiem, lapsamque queas consumere mundum,
Hic gemina aeternum porta, quarum altera dura

Claud. 1. Ruff.

Est locus extremum pandit qua Gallia litus
Oceanus praetentus aguis, quo fertur Vlysses
Sanguine libato populum mouisse silentium,

Idem 2. Ruff.

Est locus insausis, quo conciliantur in unum
Cocytus, Phlegethonque Sadas, inammanis vterque
Aeneas hic voluit lachrymas, hic igne redundas,

Sen. Herc. fur.

Vera ne est fama inferis
Tam fera reddi iura, & oblitus sus
Sceleris nocentes debita poenas dare?

Idem

POETICAE SENTENTIAE.

Lucret. 3.

Carthago & furiam vero, & lucis egenus
Tortura, horridos crucians faucibus astus.
Qui neque sunt, & quam, nec possunt esse profecto.

Lucan. 3.

Sedibus Elysi campis, expulsi piorum
At Stygiae inquit, enebas, Manesque nocentes
Populi bellum civile trahor.

Claud. 2. Ruff.

Quosq; in alto
Conspicuis sibi pernentat crimina Minos,
Et vix dirimit fontes, quos nolite facere

Senec. Herc. fur.

Atque audiam Chaos,
Gratumq; retro sedere haud inquam sinunt
Vmbra tenacei.

Idem.

Sed nemo ad id sero venit, unde nunquam
Cum senes ventis potuit reuertit,
Non inquam amplius.

Idem Hipp.

Canuca te rigi supra, qui mer sua semel,
Adit silentem nocte per patna domum.

Horat. 1. Carm. 13.

Quam patre furue regna Trojerpina,
Et iudicium vidimus Aecum,
Sed que distretas piorum, &

Horat. 1. Carm. 14.

Pifendus aer flamine languido
Cocytus errans, & Danae genae,
Injuncto damnata usq; longi

Sen. Herc. fur.

Quid quisque fecit passur, anctorem scelus
Requit, iugue premitur exemplo nocens.

Idem Troad.

Tanara & aspero
Regnum sub domino, limen & obfident.
Custos, non facili Cerberus ostio.
Rumores vacui, verbaque mania,
Et par folliculo fabula somnio.

Luciet. 3.

Post mortem denique nostram
Num quid ibi horribile appareat, nunc triste Sidetur
Quidquam? Nonne omnis somno securus exstat?
Atque ea nimirum, quacunque Acherontis profundo
Prodit, a sunt esse in rura a sunt omnia nobis.
Nec miser impendens magnam timet aere saxum
Tantulus. Sit fama est, castis formidine torpens:
Sed magis in Sita a Diuino metus terget manus
Mortales, castumque timet quem cuiq; ferat fors.
Nec Tityus Solucres inuenit Acherontis tacentem,
Sed Tityus nobis hic est in amore tacentem,
Quem Solucres lacerant, atque excessi anxius angor.
Aut alia quoniam scindunt torpedine curas, &c.

Silius 2.

Tum demum ad Manes, & perfectio munere Erinys
Iunoni laudata redit, magnamque superba
Ex sulcatu rapiens secum tanara turbam.

Virg. 6. Aeneid.

Vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus orci
Luctus, & ululantesque fere cubilia curas,
Pallentesque habitans moribus, tristisque senectus,
Et metus, & male suadae fames, & turpis egestas,
Terriles visusque formae, lethumque laborque.
Tum coniungens leti sopor, & mala mentis
Gaudia, mortiferumq; aduerso in lumine bellum,
Ferreque Eumenidum thalamis, & discordia demens,
Piperem crimem viris in nexa cruentis.
In medio ramos, amosaq; brachia pandit,
Vltima opaca ingens, quam sedem somnia vulgo
Vana tenere ferunt, foliisque sub omnibus haerent,
Multiq; praeter ea Variarum monstrata ferarum,
Centum in foribus stabulant, & glaucos visformes,
Et centum geminis Briareus, ac bellua Lernae,
Horrendum stridens flammisque armata Cymate,
Gorgones, Harpyiae, & formae tricornis umbrae:
Hinc riuu tartareus qua Acherontis ad undas,
Turbidus hic cano vastaq; voragine gurgis
Aestuatur, atque omnem Coccyo eructat arenam.

Inferorum decem porta.

Cingunt regna decem porta, quarum una receptat
Belligeros dura gradibus sorte creatos.
Alter a qui lege, potuerit, atq; inclita iura
Gentibus, & primas fundarunt manibus Urbes.
Terria ruricolae Cereris iustissima turba,
Qua venit ad manes, & fraudum illasa Senena,
Exim qui laes artes vitaeque colenda
Inuenere vitam, nec dedignanda parenti
Carmina super sunt. Phoebos sua limina seruant,
Proxima quos ventis, suaque hauserit procella,
Naufragia portae cepit sic illum nomine dicunt.
Finitima huc noxa grauidos, & peccasse fatentis
Vastus pater populo, pueras Rhadamantibus in ipso
Expetit introitu mortemque exercet in aeuum.
Septima se minis reseratur porta ceteris,
Liuentes ubi casta iudex Proserpina lucos,
Infantum hinc gregibus, verfas ad funera cadus
Passim virginitus, rurbaque in lumine lucos
Est iter extimta, & sagitta amantota,
Tum sedula loco, & laxata lucida nocte
Claustra nitent, quae secreta per liminis vady am
Elysiis ducunt campos, hic turba piorum,
Nec Stygio in regno, celi nec postea sub axe,
Verum ultra Oceanum sacro certamina fontis,
Lethaeos porat latices oblitua mentis,
Extrema hinc auro fulgenti nam lucis honorem
Senti, & aduoto splendet ceu sidere luna.
Hac animae calum reperunt, ac mille peractis
Obliu Diem redeunt in corpora lustris.
Hac passim nigrum pendens mors lurida rictum,
Iteque reditque vias, & portu omnibus errat.

q A POPHTHEGMATA.

Bion dicere solebat, facilem esse ad inferos viam: nam illuho-
mines abire clausis oculis. Morientibus enim clauduntur oculi,
Laer. l. 4. c. 7. Vnde virgil.

Facilis descensus Auerni.

Difficilis atque diuiter aeterna Diu. &c.

Demonax interrogatus olim, qualisnam esset adu-
tio? Expecta, inquit, & simul atque illic vrayo
significabo omnia. Sentiebat autem nullos esse adu-
apoph.

Bion. In fabulis est, Danaidas puellas apud inferos
esse supplicio, vt pertusis vasis defecant aquam in
fum: Bion dicebat, grauius fore supplicium, si impio-
pertusis idem facerent, tum enim irent conuulsio-
pit. 7.

¶ SIMIL TVDINES.

Chryssostomi. Quantum malum sit aeternorum bono-
ne priuari, accipe simile. Ponus adolecentem in
rabilem eundemque & cunctis flores virtutum, de
orbis imperium tamque in omnibus esse peritum
erga se homines patrio ardere faciat affectu. Quam
patrem pati existimatis libenti animo, ne talis
quo: quod vero vel exiguum, vel grande malum
rum modo, vt illum etiam videat, atque illius
tur: etiam si virtutibus mille decoratus, delectatus
rabilis, vt caelestium fructus bonorum, ac relictus
sto: intolerabilis quidem res est etiam gehenna, quoniam
cum illud horribile. Tam enim si mille aliqui ponat
hil tale dicitur est, quale est a beate illius. Non
exotumque esse Christo, & audire ab illo. Non
nim fatius, mille fulmina iustitiae, quam vnum
tudinis, pietatisque plenum, nos tamen aeternum
totius tranquillitatis oculos nequaquam nos aspi-
Hom. 24. in Marth.

Nidus est praefens vita ex festiuis & lano cogentibus
hi magnas aedes offentes, siue regias ipsas auro
gemmis, nihil ab hirundinum nido differre ceteris
dem infantem, omnia sponte corruent. Hic enim
dicii, non omnibus hincem: quoniam & Deus
dem vocat, illud quidem ad peccatores, hoc autem
iusto. Itidem & ego nunc, hincem ipsam voco
te alatur, vt possimus volare infante hincem. Non
scipient, sed elurire sinent, perire, vel nido ruent
enim nidum, quin imo & facilius quam nidum
destruet. Delens & transfinitas omnia, volare
fi non valentes occurrere in aera, sed ita vulgare
sue habeant pennas, ea quae pau tales est
Hirundinum itaque pulli cum condeciderit, ita
vero non morimur, sed continuo punimur. Hinc
pus, quin imo hincem difficilis: non enim aqua
unt, sed ignis humina, non ex nubibus tenebre, quoniam
solubiles: & omni luce carentes tenebre, vt neque
tur, nec aer, sed plus quam terra obitui comprimitur
Marth.

Si quis rex, vel Regis filius profectus, & bellis
expeditis, admirationis habitus, & vniuersum
liquam ostenderet ciuitatem curru cum trophaeis,
ris ordinibus, cum aureis clipeis, circa & multis
& coronata tota ciuitas esset, & omnes otibus
plum autem omnis alienigenarum gentium capta
queretur: mox duces, satrapas & ciues, praefectos
stratibus, cum illo splendore occurrentes, fulgore
manum porrigeret, & omnem exhiberet fiducia,
stantibus tanquam ad amicos ioueretur, & diceret,
am illam te propter eos fecisse, & in regis ad
communicare licet alii non puniretur, quoniam
rum priuatio comparanda? Si vero coram hominibus
est, ab hac excidere gloria, multo magis coram Deo
virtutes adierunt cum Rege, cum victis diemontis, &
nati, & ipse Diabolus agetur captiuus, & omnia
do, cum virtute coelorum, cum ipso venient in
quadragesima octava, De ira.

Non solum exitus, vt hic in sole, ita & in
tingere, vt scilicet solatium aliquod ferat, loco
vade id constat: Ex tubi celo scilicet exemplo. De
damnatu ignibus filium quoque in via amant
ex ipsius carne ascendenti, haurit turbis, pome
lihi quoque qui fani sunt, dum haec fieri vident,
multo magis id passuri sunt, qui ea clade videntur.
prorum humanum genus, alioquinque caliditate
mouemur. Quo pacto patet filium in eadem
videns, solatium capiat? Contra pena illi ex
dem ratione, si vir vixit, staret matrem, &
gestima octava, De ira.

Origenis. Sicuti ciuitatum portae proprium
habent: eodem modo portae inferorum
speciem peccatorum: vt vna quidem inferorum
teoratio, per quam ambulant scortatores, alia

Infirmitas.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Infirmitas, Græce ἀσθενία, & ἰσχυροσύνη, infirmo, & ἰσχυρός, s. d. infirmus. Est autem infirmitas, debilitas & imbecillitas, & infirmus debilis: ab infirmoq; ducuntur, quod est debilito. A firmus omnia hæc veniunt: firmus vero à ferendo, quod omnia constanter ferat, unde firmitas: de qua supra in dictione Firmitas: & Firmitudo eiusdem significationis.

¶ EXEMPLA BIBLICA.

Infirmus, pro humiliorum abiectione, Gal. 4. 33. pro imbecillitate, quæ in hominibus maxima est, Matth. 26. 41. Infirmitas corporalis. Vide Agritudo.

Infirmi, pro absolute & omnino ad opus bonum ineptis, Rom. 7. 6. pro imbecillis in fide, & horum habenda est ratio, Luc. 22. 32. Act. 20. 35. Rom. 14. 1. & 15. 1. 1. Corinth. 8. 7. 9. 10. 28. 29. 1. Thess. 5. 14. eorumq; ignorantia toleranda, non fouenda, Rom. 14. 1. Infirmis in fide exempla: Moses, Num. 21. 9. 21. 22. Gedon, Iudic. 6. 21. 14. 15. Petrus, Matth. 14. 2. 30. 31. Discipuli, 8. 26. & 25. 53. Marc. 14. 50. 104. 11. 8. Nicodemus, Ioan. 3. 2. Pater Demoniaci, Matth. 9. 24. multi Principes, Ioan. 11. 42. Ioseph. Arimathæus, 19. 38.

¶ SENTENTIAE BIBLICAE.

Infirmitas grauis sobriam facit animam, Eccl. 31. Virtus in infirmitate pericitur, Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, vt inhabilet in me virtus Christi, 2. Cor. 12. Filii, in tua infirmitate ne despicias teipsum, sed ora Dominum, & ipse curabit te, Eccl. 38.

Liuor vulneris aliterget mala, Prou. 20. Ante languorem adhibe medicinam: & ante iudicium interroga teipsum, & in conspectu Dei inuenies propitiationem, Eccl. 8. Melior est mors, quam vita amara, & requies æterna, quam languor perseuerans, 30.

Infirmum consolari.

In requie mortui requiescere fac memoriam eius, & consolabere illum in exitu spiritus sui, Eccl. 38.

Infirmus eram, & visitasti me, Matth. 25. Infirmatur qui in vobis, inducat presbyteros Ecclesie, & orent super eum, vt gentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei saluabit infirmum, & alleuabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei, Iacob. 5.

Modus vitandi causa.

In multis eis erit infirmitas, & auditas appropinquabit vsque ad choleram. Qui autem abstinent est, addicit sibi vitam, Eccl. 37.

¶ PATRYM SENTENTIAE.

Qui veram ostendit corporis infirmitatem, humane tractandus est: Qui autem falsam pretendit, & conuinci non potest, Deo dimittendus est, August. de opere monachorum.

Corporis debilitas nimia etiam vires animæ frangit, mentis quoque ingenium marcescere facit: Quicquid cum modo & temperamento sit, salutare est, Hieron. in quadam Epistola.

Corporales infirmitates populi fidelis suscipere in se debet Euan-gelii predicator, iuxta quod scriptum est: Quis infirmatur & ego non infirmor? Ambrosius & habetur 24. quest. 1. can. Quæ de-gnor.

Venit Dominus, quum ad iudicandum properat. Pulsat vero quum per ægritudinis molestias mortem vicinam denunciat, cui consellum aperimus, si hunc cum amore suscipimus, Gregorius super illud Luca duodecimo: Venit seruus, quem cum venerit Dominus.

Qui dolorem capitis non patitur benigne, quomodo pro Christo capitis abiectionem patetur? Qui flagellum timent, quomodo tormenta sustinerent? Hugo lib. 3. de claris animæ.

Quosdam præsciens Deus multa peccare posse, flagellat cor infirmitate corporis, ne peccent, vt eis vitulus sit frangi languore quo ad salutem, quam remanere incolumes ad damnationem, Hieron. lib. 5. de anima.

Quidam prohibito suo viuunt, & semper sunt vegeti, quidam regulis Hippocraetis non denunt, & assidue sunt infirmi, Hieron. in quadam epist.

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Ouid. 3. Trist. 8.

Nec calum, nec aqua factum, nec terra, nec aurum,
Hæc nil perpetuum corpora languor habet.
Seu vitæ arvis agri conuulsæ menti,
Sive mei casus est in regione mali:
Vt tetigit Pontum, vexant in somnia, Sireg,
GGG

off

... qui Deum ab negant, defendunt ad inferos. incipit
... Quod nullus labor est vento, puluerem dissipare, &
... in plateis ingredientiæ proprie calcaße non sentiunt.
... illi inferni facile est impios delere atque dispergere. quos
... in stio & in lutum soluerit, & posuerit in puluerem, non
... substantia firmatatis, cum puluis & lutum sint, & per
... puluis & lutum sunt, in natura tamen penalit substantiæ
... in Psalm.

Infinitus.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Infinitus, Græce ἀσπαστος ὁ, ὁ, & ἀπείροτος, ἄπειρος, ἀπεί-
... mens, s. d. infinitus. Est autem infinitum, cuius semper recun-
... quantatem accipientibus est aliquid accipere. secundum A-
... ystotum.

Infinitum est, quod non habet finem, unde infinitum & infini-
... tum. Hinc etiam & infinitus modus, quo Grammati-
... cum, quæ nec à personis aliquibus nec numeris finitur. Hæc
... finibus descendunt, à quo pariter præfinitio, hoc est, præ-
... & qualifinem, quem non transgrediaris, ostendo. Unde
... præfinitum: Infinitæ & infinitum aduerbia, signifi-
... hinc. A fine veniunt etiam definitio & diffinitio.

¶ SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Infinitum est, aut ex adiunctione, aut ex diuisione,
... modo dicitur, Lib. 3. de Natura. cap. 4. T. 34.
... ratio & definitio, quantitatem adhibet, non essenti-
... tatem, Lib. 1. de Nat. c. 2. T. 15.

Philosophi rem infinitam principium esse ponunt nec
... Lib. 3. de Nat. c. 4. T. 37.

Infinitum principium est: eius enim finis esset, lib. 3.
... de Nat. c. 4. T. 37.

Infinitum quidem à rebus is, quæ sensibus percipiuntur, se-
... quæ non percipiuntur, ita vt sit quoddam abstractus, lib. 5.
... de Nat. c. 7. T. 53.

Infinitum esse non potest in his quæ se ipsa sunt, & in essen-
... tiam principium locumque obtineat. Lib. 3. de Nat. c.
... de Nat. c. 6. T. 56.

Infinitum res infinita, sicut vt multa, incommoda consequan-
... principium quoddam euit ac finis: & magni-
... Lib. 3. de Nat. c. 6. T. 56.

Infinitum est, cuius semper aliquid extrahi qui ratione quan-
... accipere possunt, L. 3. de Nat. c. 7. T. 53.

Infinitum causa est, id, quod infinitum est, & vis eius atque
... de Nat. c. 7. T. 52.

Infinitum innumerabiliaque sunt, nihil est primum,
... T. 53.

Infinitum est, motu ceteri & quiescere totum potest,
... T. 57.

Infinitum est, ferri non potest, Libro primo de Cælo, c.
... T. 12.

Infinitum nulla est, alioqui rei infinitæ & immense natura
... Breui Metaph. c. 2. T. 12.

Infinitum est, non ut vi & potentate, quasi futurum sit, vt
... atque diuisum, sed vt animi cogitatione, lib. 1. 7.
... T. 11.

Infinitum ex parte infinitum est, id neque indefinitum est,
... de Cælo c. 12. T. 150.

Infinitum actum est intelligibile, Ex B. Theor. quod lib.
... T. 150.